

Het Linnaeusklokje

KNNV afdeling Noordwest-Veluwe

2022 nummer 2 mei-augustus

*Ontdek
beleef
bescherm*

Van de bestuurstafel

door: Gerhard Weigand

Ik schrijf dit stukje in de week na onze jaarvergadering. Gelukkig konden we zonder beperkingen weer vergaderen en was er een goede opkomst. Maar het belangrijkste was dat we elkaar weer konden ontmoeten, samen nadenken over de toekomst van onze vereniging, samen eten, samen wandelen. Met elkaar onze mooie vereniging draaiende houden. We zijn op dit moment maar met een klein bestuur, maar dankzij de vele handen die meehielpen, is het toch allemaal gelukt.

Een hoogtepunt in 2021 was voor mij de viering van ons 50-jarig jubileum. Daar hebben veel mensen van onze vereniging aan bijgedragen. Het prachtig ontworpen en samengestelde jubileumklokje en de schitterende gedenk-boombank bij de schaapskooi is een blijvende herinnering hieraan.

Covid bleef ook vorig jaar veel van onze activiteiten en onderlinge contacten beperken. Dat was moeilijk voor ons als vereniging. Elkaar ontmoeten en samen activiteiten ondernemen is tenslotte het fundament van elke vereniging.

Vooruitkijkend ga ik met een positief gevoel voor onze vereniging het nieuwe jaar 2022 in. Zeker nu de meeste coronabeperkingen zijn opgeheven, kunnen we weer volop nieuwe activiteiten ontwikkelen. Diverse leden hebben al nieuwe initiatieven aangedragen en op zich genomen. Zo heeft Peter Pfaff het coördinatorschap van de Vlinderwerkgroep op zich genomen. En er zijn nieuwe initiatieven genomen voor verschillende activiteiten, zoals de vorming van een wandel- en fietsgroep, en is er belangstelling getoond om de natuurbescherming binnen onze vereniging een eigen vorm te geven.

Het bestuur heeft zich samen met diverse leden ook gebogen over het vraagstuk op welke wijze de werkgroepen versterkt kunnen worden voor de toekomst, hoe we meer verbondenheid kunnen creëren bij de leden van een werkgroep. Een structuur waarbij de leden van een specifieke werkgroep gemakkelijker (bijv. via een groepsmail) met elkaar communiceren, zou kunnen helpen om je persoonlijke natuurbeleving (zoals bijzondere waarnemingen) en kennis te delen met andere leden van je werkgroep. Meer samenwerking bij het plannen en organiseren van activiteiten door de werkgroep biedt ook ondersteuning voor de coördinator.

Dat dit goed kan werken, zag ik zelf afgelopen jaren tijdens de zoom-bijeenkomsten met de werkgroep Fotografie. Ook tijdens Covid gingen de activiteiten door met fotografie-opdrachten, die individueel werden uitgevoerd en waarvan de resultaten dan gezamenlijk werden gedeeld en besproken tijdens de zoom-bijeenkomsten.

Nieuwe plannen en activiteiten geven ook weer nieuwe energie voor het komende jaar. Ik hoop dat we daarmee ook anderen kunnen aansteken. Help je ook mee om via jouw netwerk nieuwe mensen enthousiast te maken voor onze vereniging? Alvast bedankt!

Gerhard Weigand, foto Jet Weigand

Het Pakhuis is
rolstoeltoegankelijk

De KNNV organiseert regelmatig activiteiten in het Centrum voor erfgoed, natuur en milieu *Het Pakhuis* te Ermelo. Daarbij is het van belang te weten dat deze accommodatie toegankelijk is voor rolstoelen.

Adresgegevens van Het Pakhuis: Molenaarsplein 24, 3851MZ Ermelo, 0341 760777

Opstapplaatsen voor excursies

Harderwijk: Slingerbos, een zijweg van de Oranjelaan bij het Shell-station iets voorbij nummer 12 tegenover de fietsenstalling van het Korfbalveld. Voor navigatie: Slingerbos 12, Harderwijk

Ermelo: parkeerterrein hoek Groeneweg/Dirk Staalweg voor het Kerkelijk Centrum

Voor de fietstochten is er één startplaats: het VVV-kantoor in Ermelo, Stationsstraat 20, 3851 NH.

Bij twijfel over het doorgaan van excursies, b.v. in verband met het weer, wordt men geadviseerd het Gastenboek op de website te raadplegen.

Deze Heideblauwtjes, *Plebejus argus*, zijn door Aad van den Bos copulerend betrapt op 17 juni 2017 tijdens een excursie in De Leemputten. Het is een schaarse soort van de hogere zandgronden, voornamelijk te vinden van juni tot september op vochtige heidevelden met Dopheide.

BESTUUR			Netnr: 0341
Voorzitter	Volkert Bakker	voorzitter@noordwestveluwe.knnv.nl	424293
Secretaris	vacant	secretaris@noordwestveluwe.knnv.nl	
postadres		Sperwerhof 14, 3853BV Ermelo	553229
Penningmeester	vacant	penningmeester@noordwestveluwe.knnv.nl	
Bestuurslid	Ati Vijge	awvijge@kpnmail.nl	560901
Bestuurslid	Gerhard Weigand	gerhard@weigand.nl	553229
WEBSITE			https://noordwestveluwe.knnv.nl
Webmaster	Dineke de Visser	webmaster@noordwestveluwe.knnv.nl	
REDACTIE			
Redactieadres	Nico de Jong	klokje@noordwestveluwe.knnv.nl	769052
Bezorging	Flory Eibrink	f.eibrink@gmail.com	415931
Activiteitencoördinator	Dick Dooyewaard	dick.dooyewaard@gmail.com	254538
Ledenadministratie	Nico de Jong	leden@noordwestveluwe.knnv.nl	769052
Indien u uw contributie niet per automatische incasso betaalt, wilt u die dan voor 1 maart overmaken? Voor zover u zelf een automatische overschrijving hebt geregeld, wilt u die dan bijtijds aanpassen? Contributie 2022: leden € 31,25 , huisgenootleden € 16,25, jeugdleden € 20 IBAN: NL37 TRIO 0338 9474 42 t.n.v. KNNV afd. Noordwest-Veluwe Onze KNNV-afdeling is een ANBI. Een donatie aan onze KNNV is dan ook in principe - binnen bepaalde regels - fiscaal aftrekbaar. Een opzegging van het lidmaatschap dient tenminste twee maanden voor aanvang van het nieuwe kalenderjaar schriftelijk of per e-mail door het bestuur te zijn ontvangen.			
			Netnr: 0341
Coördinator fotografiewerkgroep Camera Natura	Ronald Vossebelt	rvossebelt@niebeek.nl	0615012729
Coördinator werkgroep landschapsbeheer	Aart Brons	aartbrons@upcmail.nl	561389
Coördinator paddenwerkgroep	Hans Fondse	jmfondse@gmail.com	557276
	Lynn Knossen	lynnknossen@gmail.com	558391
Coördinator plantenactiviteiten	Anne-Marie Fondse	jmfondse@gmail.com	557276
Coördinator promotieactiviteiten	Jan Willem Jonker	j.jonker380@upcmail.nl	554302
Cursuscoördinator	vacant	cursus@noordwestveluwe.knnv.nl	
Coördinator vlinderwerkgroep	Peter Pfaff	p.pfaff38@gmail.com	06 10358554
Coördinator vogelactiviteiten	Hans Fondse	jmfondse@gmail.com	557276
	Ronald Vossebelt	ronald@ronaldvossebelt.nl	844277
Coördinator paddenstoelenact.	Dick Dooyewaard	dick.dooyewaard@gmail.com	254538
	Annemarie Kooistra	aekooistravroegop@hotmail.com	557545
Coördinator werkgroep natuurgegevens	Lex Groenewold	a.w.groenewold@hetnet.nl	561741
Coördinator werkgroep wandelen	Emke van Hemert	wandelen@noordwestveluwe.knnv.nl	06 44140532
Kopij Kopij voor Het Linnaeusklokje 3-2022 graag vóór 1 augustus 2022 mailen naar de redactie: klokje@noordwestveluwe.knnv.nl. Er is een overzicht van wensen van de redactie voor het aanleveren van kopij. Wie dat nog niet heeft, kan het aanvragen bij de redactie.			

Benoeming erelid

door: Volkert Bakker namens het bestuur

Bij de voorbereiding van ons jubileum kwam iemand op het idee om weer eens een of meer ereleden te benoemen. Dat heeft toen geresulteerd in de benoeming van Anne-Marie Fondse en Annemarie Kooistra. We hebben daar in het vorige Linnaeusklokje aandacht aan gegeven. Wat we toen niet vermeld hebben, was dat we eigenlijk een lijstje hadden van drie potentiële ereleden, maar dat er eentje helaas niet bij het feest aanwezig kon zijn.

Dat hebben we rechtgezet op de algemene ledenvergadering. Gelukkig kon Betty Dekker nu wel aanwezig zijn. Leuk dat we nu drie vrouwen hebben benoemd, na die vier mannelijke ereleden uit het verleden.

In 1988 is Betty lid geworden van onze afdeling en eigenlijk is ze vanaf die tijd voortdurend actief geweest binnen de vereniging. De Vlinderwerkgroep en het Linnaeusklokje zijn daarin de 'constante factoren'.

Al in 1989 werd ze medecoördinator van de Vlinderwerkgroep. Ze nam het stokje over van Harm Werners, die twee jaar later weer terugkwam. In 1997 vindt ze het welletjes en draagt het vlindernetje tijdelijk over aan Peter Duifhuizen. Tijdelijk, want in 2008 kwam ze weer terug als coördinator, een functie die ze tot twee jaar geleden heeft vervuld.

Ook de redactie van het Linnaeusklokje heeft vanaf 1989 heel veel jaren van haar inzet kunnen profiteren. In eerste instantie deed ze vooral de illustratieve kant van het Klokje, maar vanaf 2004 de coördinatie. Dat 'klusje' heeft ze volgehouden tot 2014, totaal 25 jaar.

foto John Sprik

Daarnaast kom je haar naam nog heel vaak tegen in de geschiedenis van onze afdeling. Ze schreef zelf stukjes, is bestuurslid geweest, regelde nachtvlinderlampen, organiseerde met de werkgroep in het Milieucentrum een vlindertentoonstelling, maakte zelf illustraties voor het Klokje. Ze deed een paar jaar mee met de organisatie van de Hemelvaartsweeken, zat in de werkgroep Waterleven, zat in de redactie van het Jubileumklokje van ons 40-jarig bestaan en werkte mee aan de inventarisaties van de Ermelose heide, Vanenburg, Meerkanten en 's-Heeren-Loo, enz.

In 2020 was ze genoodzaakt, door veranderingen in de werksfeer, om de coördinatie van de vlinderwerkgroep neer te leggen. In al die jaren heeft ze, samen met Harm, zo'n 60 dagexcursies, 25 nachtexcursies en 25 avonden over vlinders en libellen georganiseerd. We hebben ervan genoten en er veel van opgestoken. Dank je wel.

Wandelen met oog voor de natuur

Emke van Hemert heeft er zin in. Zij stelde direct na de jaarvergadering voor een wandelgroep binnen de KNNV op te richten. En dan iedere maand op een vaste dag 10-12 km te gaan wandelen. Ze kent genoeg leuke wandelroutes. Om haar beter te leren kennen, stelden we een aantal vragen.

We vroegen haar bijv. waarom ze dat zo leuk vond, want er zijn toch al wandelgroepen genoeg?

Haar antwoord was duidelijk: Ik wandel inderdaad graag en veel, en er is veel kennis over de natuur binnen de KNNV. Die twee aspecten wil ik combineren. Dat is voor mijzelf erg leerzaam; op die manier kan ik mijn kennis uitbreiden. We kunnen veel delen met elkaar in een ongedwongen samenzijn. Organiseer jij de wandelingen alleen?

Nee, ik doe het samen met Martin, mijn echtgenoot. Het is niet alleen veel leuker, maar ook vaak handiger om het samen te doen.

Hoe vaak wandel je?

Ik wandel zo'n drie keer per week. Eens per maand loop ik met collega's ca. 20 km, wekelijks loop ik samen met Martin zo'n 12-15 km, en de andere keren ongeveer 8 km.

Heb je altijd zo veel gelopen?

Ik heb ook wel langere afstanden gelopen, bijv. 70-80 km, maar dat doe ik niet meer, want dat is een te grote aanslag op je gestel. Toen ik jong was ben ik nog gids geweest bij het wandelen.

En ondertussen ben ik ook betrokken bij de twee Klompenpaden die in de buurt van Harderwijk worden uitgezet. Maar dat is nog niet zo eenvoudig door het verschil aan inzichten van de beheerders van de terreinen.

Wat is je favoriete citaat?

'Zodra we hebben leren lopen, lopen we recht op, hoofd omhoog met onze handen en geest vrij, zodat we de horizon kunnen afspeuren.' Dat is een citaat uit het boek 'te voet' van Shane O'Mara, een neurowetenschapper, die mij zeer aanspreekt.

De eerste wandelingen gaan plaatsvinden op de tweede woensdag van de maand: 11 mei, 8 juni, 13 juli en 10 augustus. Details zijn te vinden verderop in dit blad onder het hoofdstuk 'Excursies en avonden'.

Emke van Hemert, foto Martin van Hemert

Verslagen

Huttentocht Flevoland

zaterdag 11 december 2021

Biezenburcht – Giezenhut – Kapteinshut
- Strandgaperscherf

Met tien deelnemers verzamelden we om 9.30 uur bij de parkeerplaats van de Biezenburcht langs de Zeewolderdijk. Met zonnig weer hadden we uitstekend zicht op het Harderwold, het Wolderwijd en eilandje De Biezen. Doorgaans is het Harderwold in deze tijd zeer druk met vogels. Helaas waren plassen en sloten dichtgevroren en waren alle watervogels verdwenen. Aan de rand van de plassen alleen enkele Grote zilverreigers zichtbaar. Op het Wolderwijd waren vissers met het onderhoud van fuiken bezig; een fantastisch mooi gezicht!

We reden terug naar de parkeerplaats langs de Ganzenweg om naar de Giezenhut te lopen. In de zonbeschenen rietlanden zagen we af en toe Rietgorzen

foto Hans Fondse

foto Hans Fondse

vliegen en hoorden we de “pwing” van Baardmannetjes. In de hut konden we ruimschoots plaatsnemen. Op de grote plas veel eenden zichtbaar, waaronder Krakeenden en (vrouw)tjes Nonnetjes. Ook hoorden we dichtbij de geluiden van een Watersnip. Daarna op weg naar de Kievitslanden om de Kapteinshut te bezoeken. In deze tijd zijn op de plas soms tientallen Krooneenden te zien, nu maar enkele exemplaren wat verstopt tussen het riet. Tenslotte reden we naar het vogelkijkscherf langs de Strandgaperweg. Hier scheen de zon mooi op grote groepen eenden. Tientallen Wintertalingen, rondzwemmende Slobeenden, groepen Smienten en Krakeenden waren mooi zichtbaar. Ook hier hoorden we dichtbij geluiden van een Watersnip. Deze vogel reageerde even op het snippengeluid dat met een telefoon gemaakt werd. Om kwart over een kwam een koude mist opzetten en werd deze vogelexcursie beëindigd.
Hans Fondse

foto Hans Fondse

foto Hans Fondse

Vogelexcursie Oostvaardersplassen - Lepelaersplassen

zaterdag 29 januari 2022

Met acht personen vertrokken we om 9.00 uur richting Lelystad. Omdat het bezoekerscentrum van de Oostvaardersplassen pas om 10.00 uur open is, reden we eerst naar de Grote Praambult met zicht op een groot deel van het gebied. In eerste instantie zagen we ver weg alleen grote groepen Edelherten, Heckrunderen en Konikpaarden. Die grote grazers zijn beslist nog niet allemaal verdwenen! Met hulp van telescopen namen we ook twee Zeearenden waar en dichtbij een Vos die langsliep. Wat later reden we naar de parkeerplaats bij het bezoekerscentrum. Wat we bij de parkeerplaats zagen, was de doodsstrijd van een door vogelgriep getroffen Brandgans. Met ongecontroleerde schokkende bewegingen verdween de vogel tussen de struiken. Gelukkig het enige geval van een zieke of dode vogel tijdens de excursie. Op het centrum werd ons medegedeeld dat de vogelhut De Schollevaar niet te bezoeken was.

foto Hans Fondse

foto Hans Fondse

Ook werd gezegd dat op de zogenaamde Appelvinkroute in het Hollandse Hout een bijzonder en zeer zeldzaam vogeltje aanwezig was. Het betrof de voor mij totaal onbekende Humes Bladkonink. Toen we bij de Buizerdweg iemand zagen met een grote telescopische camera, gingen we op dat punt kijken en luisteren. We hoorden al snel een merkwaardig geluid dat na zoeken met een smartphone dit bijzondere bladkoninkje bleek te zijn. De fotograaf had ook eerder een duidelijk plaatje hiervan geschoten dat hij ons gaarne wilde laten zien. Op deze Appelvinkroute vlogen ook grote aantallen Kramsvogels en een enkele Appelvink hoog in de bomen. In de grote hut De Zilverreiger langs de Oostvaardersdijk werd om half een geluncht. Op de plas waren groepjes Nonnetjes te zien. Hierna reden we naar het bezoekerscentrum De Trekvogel. We maakten allereerst de wandeling naar de vogelhut De Lepelaar waar door de harde wind helaas niet zo veel vogels te zien waren. Wat Wilde eenden en Kuifeenden dobberden wat in de luwte van wat eilandjes rond. Met wat gunstiger weer is hier doorgaans veel meer te zien. Tot slot bezochten we nog het grote bezoekerscentrum dat voor het eerst sinds lange tijd weer geopend was. Ondanks de harde wind bood deze vogelexcursie een goed beeld van het grote vogelgebied tussen Lelystad en Almere.

Hans Fondse

Werkgroepen

Fotowedstrijd

door: Ronald Vossebelt namens de Fotografiewerkgroep Camera Natura

Binnen onze afdeling, de KNNV Noordwest-Veluwe is enorm veel kennis van planten, vogels, vlinders, insecten en alles wat er in onze omgeving leeft, groeit en bloeit. Dat is fantastisch. En veel daarvan wordt ook nog eens door onze leden vastgelegd met een camera, hoe leuk is dat.

Maar waar zijn al die foto's? Onze afdeling heeft ook een eigen fotowerkgroep maar daar zijn slechts een handje vol leden lid van terwijl ook deze werkgroep voor al onze leden bedoeld is. Een paar keer per jaar een avondje elkaars foto's kijken en over fotograferen en technieken praten. Altijd een ander boeiend onderwerp komt aan bod. Aansluitend op de werkgroepavonden gaan we de eerstvolgende zaterdagochtend buiten fotograferen met z'n allen en kijken waar er nog wat te leren valt, met alle tips en trucs.

Eigenlijk zijn we gewoonweg ook heel benieuwd naar de foto's die al onze leden gemaakt hebben in de afgelopen tijd. We willen al die leden uitnodigen om eens keer te komen kijken op een van onze werkgroepavonden. Kijk in het klokje wanneer deze avonden zijn (dit jaar allemaal in Het Pakhuis in Ermelo) of ga eens mee naar buiten om met elkaar te fotograferen. Niemand hoeft fotograaf te zijn om mee te doen. En met welke camera je fotografeert, maakt ook niets uit. Zelf foto's meenemen naar de werkgroepavonden kan natuurlijk ook maar meld je dan even aan bij de coördinator. Dan kunnen we vertellen hoe de foto's aangeleverd moeten worden.

En dan de wedstrijd. We willen alle leden uitnodigen mee te doen aan, volgens ons, de eerste fotowedstrijd van onze afdeling. Iedereen, die lid is, kan meedoen. Het doel is een zo gevarieerd mogelijke kalender samen te stellen met

de beste foto's van onze afdeling. Deze kalender zal daarna bij alle activiteiten worden verkocht en de opbrengst gaat naar onze afdeling. Voor de kalender zijn we op zoek naar de 12 beste foto's van onze leden, van de meest uiteenlopende onderwerpen. De fotografen die met een van hun foto's worden geselecteerd winnen daarmee een van de kalenders, uiteraard met vermelding van hun naam bij hun eigen foto. Hoe leuk is dat! Ook zullen we in het eerste Linnaeusklokje van 2023 de uitslag vermelden met een groepsfoto van alle prijswinnaars, oftewel eeuwige roem!

Waar moeten de foto's aan voldoen?

- De foto moet duidelijk en scherp zijn.
- Alle onderwerpen zijn welkom. Van heel kleine macro-opnamen tot grootse landschappen en alles wat daartussen loopt, kruipt, groeit of vliegt. Ook onderwerpen van bijvoorbeeld activiteiten of excursies van de specifieke werkgroepen mogen meedoen. Daarvoor is wel toestemming nodig van eventuele personen die op de foto staan. Mochten dergelijke foto's geselecteerd worden, dan zullen we die toestemming vooraf moeten regelen en het kan daardoor voorkomen dat een foto toch afvalt omdat geen toestemming voor publicatie wordt verleend. Hou daar met foto's met personen dan wel rekening mee.
- Laat de foto zo groot mogelijk in resolutie (aantal pixels), dus knip er zo min mogelijk van af.
- Probeer de foto zo min mogelijk te bewerken. Niet te veel verscherpen of verzadigen. Maar ook liever geen in elkaar geplakte bewerkte foto's. De natuur is van zichzelf al mooi genoeg.
- Format van de foto liefst in JPEG maar andere formats als TIFF of RAW bijvoorbeeld zijn ook goed.
- Ook zwart/wit is goed.
- Als het een heel mooie foto is, mag die ook uit de 'oude doos' komen.
- Iedereen mag maximaal 5 foto's insturen.

We proberen de kalender een zo groot mogelijke variatie in onderwerpen mee te geven dus hoe meer soorten onderwerpen hoe beter. Wel van belang om te vermelden is dat nestfotografie

niet is toegestaan, net als foto's waaruit is af te leiden dat er verstoring of schade aan de natuur is toegebracht. Maar gelukkig zijn we KNNV'ers, dus dat zal niet aan de orde zijn.

Als we met de kalender een mooi fotografisch profiel van onze afdeling zouden kunnen creëren, met misschien een of meerdere specifieke onderwerpen van onze afdeling, lijkt ons het doel van de wedstrijd geslaagd. En wellicht heeft onze fotowerkgroep er dan ook weer een paar enthousiaste leden bij.

Voor vragen kunt u contact opnemen met Ronald Vossebelt, rvossebelt@niebeek.nl

Zo'n foto van een Hazelworm gaat het vast niet winnen, foto Nico de Jong

KNNV fietstochten, een nieuw initiatief

door: Anne-Marie en Hans Fondse

Op de ledenvergadering kwam de vraag naar voren of we niet eens excursies per fiets kunnen organiseren. Dit idee sprak ons wel aan. Wij gaan regelmatig mee met de KNNV-kampeer-vakanties en kiezen dan juist voor die bestemmingen waar gefietst kan worden. Heerlijk, geen gezeul met zware rugzakken en die extra jas gaat gewoon in je fietstas. Maar dan vertrekt iedereen vanaf hetzelfde punt op de camping. In dit geval is het anders; er zijn deelnemers misschien uit Ermelo, Putten of Harderwijk en hoe plan je dat dan een beetje praktisch. En welke afstand is geschikt? Sommigen hebben E-bikes en anderen weer niet. Maar om met een moderne uitdrukking te spreken, we denken niet in problemen, maar in kansen. Vandaar dat we toch een aantal fietsexcursies gepland hebben om eens uit te proberen of dit idee aanslaat. Het vaste vertrekpunt is in Ermelo steeds het VVV-kantoor, Stationsstraat 20.

In een groep is veiligheid tijdens het fietsen steeds belangrijk. Vandaar hier een paar belangrijke veiligheidsaspecten: Waarschuw elkaar voor tegemoetkomend of achterliggend gevaar, zoals verkeer of obstakels en blijf op veilige afstand van elkaar.

Geef zo nodig duidelijk richting aan.

Misschien is het goed te melden, dat we vastgestelde kijkpunten afspreken, zodat we niet bij het zien van die bijzondere vlinder zonder signalering vooraf vol in de rem gaan en we daardoor op elkaar botsen.

We hopen op gezellige fietstochten met elkaar. En houd voor het al of niet doorgaan het gastenboek in de gaten, want alleen bij redelijk weer is een fietstocht aangenaam.

Allerlei soorten fietsen mogen mee, foto Nico de Jong

Dag van de hei en de bij

door: Lex Groenewold

Alweer zo'n 10 jaar geleden begonnen we als Werkgroep Natuurgegevens met het idee van een gebiedenboek. We wilden kijken of we de gegevens die we met zijn allen steeds verzamelen op een leuke manier konden bundelen en vastleggen in een rapportage van een gebied. De werkgroepen deden allemaal een of meer excursies of activiteiten in het gebied. Voordeel is dan dat een breed beeld ontstaat van de voorkomende soorten. Voor de beheerder proberen we enige handvatten te geven voor natuurlijk beheer.

Er zijn rapportjes verschenen van de Ermelosche heide, de Vanenburg, Nieuw Groevenbeek en 's Heeren Loo/Veldwijk. In alle gevallen heeft de beheerder een of meer adviezen overgenomen. Na de presentatie van het rapport op 's Heeren Loo wordt nu landelijk nagedacht over het standaard meenemen van natuurinclusief bouwen. Zo hebben de inspanningen naast de mooie inventarisaties en natuurbelevingen ook op dat vlak resultaten opgeleverd.

De laatste 2 jaar is er zoals bijna overal in Nederland weinig gebeurd vanwege de Covidpandemie.

In 2012 was de eerste aftrap van het project in de schaapskooi op de Ermelosche heide. Eigenlijk wilden we als werkgroep op termijn een aantal van de gebieden nog eens inventariseren. En dan kijken of er in de loop van de tijd verschillen zijn te zien. Uit het coördinatorenoverleg en de ledenvergadering bleek dat de werkgroepen matig bezet zijn en dat een heel jaar inventariseren waarschijnlijk niet zal gaan lukken.

Wat wel kan is een leuke dag met elkaar organiseren op de Ermelosche heide en elkaar op die manier weer eens ontmoeten en ervaringen uitwisselen.

Noteer vast zaterdag 21 mei in de agenda met diverse activiteiten tussen 6.00 en 23.00 uur.

Adder, man, foto Lex Groenewold

Adder, vrouw, foto Lex Groenewold

Zandbij, foto Lex Groenewold

We willen dan weer een 'dag van de hei en de bij' organiseren bij en rond de Schaapskooi. Omdat op 1 april een nieuwe coördinator begint bij de Schaapskooi weten we nog niet 100% zeker of de bovenruimte beschikbaar is. Maar de dag gaat in ieder geval door.

Als programma denken we aan een vroege vogelexcursie, een planten- en insectenwandeling, een reptielenzoektocht, een publiekswandeling, nachtvlinders en vleermuizen. Een aantal van jullie is reeds bereid gevonden een wandeling te leiden. Het volledige dagprogramma komt in de Nieuwsbrief van mei. En laat belangstelling voor een of meer wandelingen/excursies alvast weten bij een van de werkgroepleden. De Werkgroep Gebiedenboek bestaat uit Dick Dooyewaard, Lex Groenewold, Jan Willem Jonker en Peter Pfaff.

Samen planten inventariseren. Doet u mee?

door: Peter Pfaff namens de Plantenwerkgroep Hoewel er in Nederland ontzettend veel onderzocht wordt, zijn er nog altijd gebieden waar we weinig weten over de verspreiding van planten. Floron heeft daarom een project 'Witte gebieden' gestart. De planten(werk)groep van de KNNV Noordwest-Veluwe heeft besloten om in 2022 aan dit project een bijdrage te leveren. Er ligt een mooi atlasblok in de omgeving van Stroe. Van dit 5 x 5 km grote blok zijn betrekkelijk weinig recente gegevens bekend, terwijl je met een blik op de kaart toch heel interessante biotopen kunt onderscheiden, zoals droge heide, stukjes stuifzand, schrale bermen, loof- en naaldbossen en de cultuurhistorisch zo belangrijke Houtbeek. Kortom, voor plantenliefhebbers is hier nog van alles te ontdekken en te beleven. Leuk om hier met elkaar op stap te gaan en een zinvolle bijdrage te leveren aan de inventarisatie doelen van Floron. Floron vraagt ons meerdere locaties in tenminste drie verschillende kilometerhokken te bezoeken en ons in te spannen om zoveel mogelijk soorten te vinden, door de nadruk te leggen op het bezoeken van verschillende biotopen binnen de drie kilometerhokken. In de loop van 2022 willen we het gebied tenminste drie maal bezoeken, steeds gedurende ca. een halve dag. We gaan dat doen op 21 mei, 6 juli en 5 september en zoeken daarbij natuurlijk de meest interessante deelgebiedjes op. Voordat we op pad gaan, verkent een van ons de toegankelijkheid van het gebied.

Gaat u met ons mee? Je hoeft hiervoor zeker geen deskundige

Houtbeek, foto Peter Pfaff

te zijn, want in de praktijk blijkt dat je er met elkaar vaak toch wel uitkomt. Trouwens gewoon meegaan voor de gezelligheid en om weer wat bij te leren is ook goed. Voor onze werkgroep een goede kans ons weer eens te verdiepen in de soortenrijkdom van een voor de meeste van ons relatief onbekend gebied.

Amfibieënoverzetactie 2022

door: Hans Fondse

Tijdens het plaatsen van de palen voor de afzetting in februari 2020 hebben we al gesproken over een besmettelijke ziekte in China, die zelfs al in Italië was waargenomen. Van de enorme gevolgen die Covid zeker twee jaar zou gaan hebben, wisten we toen nog niets. Een van de gevolgen was het afblazen van de overzetactie in 2021. Door het rijverbod voor auto's tijdens de avondklok na negen uur was het aantal doodgereden amfibieën heel beperkt. Dit jaar waren we van plan de afzetting te plaatsen op donderdag 17 februari 2022. Helaas waren nu verschillende voorjaarsstormen (Dudley en Eustace) aan de orde die het vastmaken van het gaas onmogelijk maakten. Bij het vastnieten van het gaas op dinsdag 22 februari spraken we weer over een ander groot probleem in de wereld: de oorlog in Oekraïne. De padden lieten zich toch niet weerhouden om op trek te gaan. Op woensdag 23 februari troffen Cees en ik al vijf padden in verschillende emmers aan, waarbij een amplexus. Zie de foto van het tweetal in de handen van Cees. Voordat een lange koude periode inviel, zijn er nog een paar padden in de emmers aangetroffen. Daarna veertien dagen door de koude nachten (steeds enkele graden onder nul!) geen amfibie in de emmers. Jammer voor de trouwe medewerkers die steeds voor niets gingen controleren. Op zondag 13 maart met zach-

ter en vochtiger weer plotseling 30 padden en maandag 14 maart zelfs 53 padden, een bruine kikker en een salamander. De dagen daarna tot 16 maart steeds tien amfibieën, in hoofdzaak padden. Omdat de actie loopt tot 1 april lijkt het dus weer een goed oogstjaar te worden. Het uiteindelijke resultaat verschijnt in een volgend Linnaeusklokje.

foto Hans Fondse

Uit de oude doos

Velen van ons hebben vast nog wel herinneringen aan hem, ons inmiddels overleden lid Lammert Bonhof. Zijn kennis op allerlei gebied was bijzonder groot. Planten, vogels, maar in het bijzonder de paddenstoelen. Zijn excursies hadden bijna geen einde, want hij wist altijd een stukje verderop nog wel een bijzondere soort te staan, die we nog even moesten zien. Verhalen vertelde hij tijdens deze excursies te over, waarbij hij soms ook wel in herhaling viel. Bekend is het verhaal van de vrouw met het harkje die, op zoek naar cantharellen, alles kapot harkte.

De manier waarop in de 80-er jaren door mensen met de natuur werd omgesprongen, was voor hem een zorg. Af en toe uitte hij deze zorgen via een bijdrage in het afdelingsblad. In het Linnaeusklokje van het 2e en 3e kwartaal 1989 stond deze 'column' van zijn hand.

De echte natuurliefhebber

tekst: Lammert Bonhof

Onlangs kwam ik hem weer tegen, een V.V.V.-er. Nee, niet iemand van de Vereniging voor Vreemdelingen Verkeer, doch een Vroegere Verre Vriend van me. Na z'n begroeting met "hoy", de normale groet "doe-ie" kende hij zeker nog niet, wat ik maar maar stom vind want dat is toch zeker 'de groet' van de beschaafde wereld? Heb je al gehoord of er kievitseieren gevonden zijn, want al ben ik nog zo druk, dan neem ik wel een paar dagen vrij om die te zoeken want ik ben een echte natuurliefhebber. Verleden jaar heb ik er nog 27 gevonden. Wat weet je dat nog precies. Ja, want ik neem ze natuurlijk mee naar huis. Maar als je nu een voltallig legsel vindt dat meestal bebroed is; dan laat je dat toch wel liggen? Ben je gek, dan haalt een ander ze wel uit. Niet dat we die vieze vieze dingen opeten, maar de kat lust ze graag en die zal het een zorg zijn of er kuikens in zitten. Maar als natuurliefhebber, die alles in de natuur een warm hart toedraagt, kun je dat toch niet maken? Och waarom niet, als ik het niet doe, doet een ander het wel ... nou. Dat kan wel zijn maar je moet als natuurliefhebber toch een principe hebben. Och man, laat me niet lachen. Wat moet je tegenwoordig nog met principes? Daar word je toch niets wijzer van. Sterker nog, je blijft je leven lang een tobber en een arme sloeber. Nou, daar bedank ik voor. Kijk maar eens

om je heen. Zie jij nog mensen met principes?

Ja, ik zie heus nog wel mensen die het goede nastreven en geloven in een betere wereld. Ik ook, mensen met een hond geloof 'liever het vlees dan de botten', maar ik ben toch gelukkig een echte natuurliefhebber en m'n jongens worden dat ook, dat merk ik aan alles.

Je weet toch dat ik een caravan aan

het Veluwemeer heb staan? O ja, maar moest die daar niet weg? Dat was toch een illegale plaats? Ben je gek, jong, als je dat maar een beetje diplomatiek aanpakt. Maar als dat niet helpt en er komt een ambtenaar kijken, zet je maar een grote bek op en mocht dat niet helpen, dan neem je maar een schop of bijl in de hand en zegt dat, als-ie niet oplazert je hem een lel zult geven. Ze maken dan direct rechtsomkeert en je ziet ze nooit weer, want die mensen mogen toch niets doen. Ze moeten eerst minimaal het ziekenhuis worden ingeslagen voordat ze iets terug mogen doen.

We gaan haast ieder weekend naar de caravan en de jongens van me vinden het daar ook fijn. Ze zitten 's morgens al vroeg te vissen. Ze blijven niet tot de middag op hun nest liggen. Ja, ja, het worden echte natuurliefhebbers en ik moedig dat dan ook zoveel mogelijk aan. Ik heb gezegd, wie van jullie drieën het eerst 10 pond paling vangt, krijgt 25 gulden van me. Laatst maakte de oudste het echter al te bont. Hij kwam met een pond of 6 paling bij de caravan. Nou, dat kon volgens mij niet. en ik heb hem duchtig aan de tand gevoeld. Toen bleek dat hij ze uit een fuik van een visser gehaald had. Ik zeg tegen hem, dat gaat zo maar niet. Nee, zeg nou zelf, z'n broers zitten uren te vissen om een paar palingen te bemachtigen en meneer zal in een kwartiertje zo'n 15 gulden verdienen. Nee, zo zijn we niet getrouwd. Heeft hij de palingen weer teruggezet? Ben je gek, dat zou toch zonde zijn. Nee, ik heb hem wel flink de les gelezen. Ik zeg: je moet eerlijk zijn. Je broers zitten urenlang voor een paar palingen en jij zult het wel even in een kwartiertje verdienen. Nee, ik vind het prima dat je die palingen hebt meegenomen maar ze doen niet mee aan de wedstrijd. Dat is niet eerlijk. Nee toch, zeg nou zelf...

Zo, ik ga er weer vandoor. Fijn dat we elkaar weer eens gesproken hebben en ik hoop dat ik weer gauw kievitseieren kan gaan zoeken want ik ben een echte natuurliefhebber, al zeg ik het zelf.

Excursies en avonden

Fietstocht door Horst en Telgt

maandagavond 9 mei 2022

Vertrek 20.30 uur VVV Ermelo

Nog steeds hebben veel leden goede herinneringen aan de fietstochten om Steenuilen te spotten in het buitengebied van Ermelo. Vanavond gaan we het weer proberen. Rond de schemering is de beste tijd. Houd voor het doorgaan van deze excursie de het gastenboek op de website in de gaten. Het moet goed weer zijn om kans van slagen te hebben. Voor informatie Hans Fondse, 0341 557276 of jmfondse@gmail.com.

Wandelen met oog voor de natuur

woensdag 11 mei 2022

Vertrek 9.00 uur. Begin van de Watertorenweg in Harderwijk. Zie het kaartje.

Samen met ervaren wandelaar Emke van Hemert kun je wandelen op elke 2e woensdagochtend van de maand. We vertrekken iedere keer van een andere startlocatie. Woensdag 11 mei 2022 is de eerste keer! De afstand is 10-12 km en we zijn rond 13.00 uur weer terug. We wandelen hoofdzakelijk over onverharde paden. Natuurlijk staan we onderweg stil bij bijzondere waarnemingen, maar het accent ligt toch op het wandelen.

Kosten: gratis voor KNNV-leden. Voor niet-KNNV-leden zijn de eerste twee keer gratis, maar we verwachten wel dat je daarna lid wordt van de KNNV voor € 31,25 per jaar.

Zelf meenemen: consumpties en drinken, goede wandelschoenen en (regen-)kleding.

Maximum aantal deelnemers per ochtend: 20. Geef je tijdig op via de website want vol=vol.

Informatie bij Emke en Martin van Hemert, wandelen@noordwestveluwe.knnv.nl, 06-44140532.

Als er op het laatste moment iets tussenkomt, wordt dat gemeld op in het gastenboek.

Startplaats

Watertoren, foto Martin van Hemert

Voorjaarsbloeiers in de Natuurtuin Harderwijk

donderdag 12 mei 2022

Vertrek Ermelo 13.30 uur, Harderwijk 13.45 uur, Ingang Natuurtuintuin Harderwijk, Palmbosweg vlakbij de fietsbrug 14.00 uur.

Helaas kon door de slechte weersomstandigheden de excursie naar de Natuurtuin voor de Sneeuwkllokjes niet doorgaan. Vanmiddag gaan we voor de herkansing met als voordeel dat er nu nog veel meer planten in bloei staan en ook de insecten, zoals bijen en vlinders, weer volop aanwezig zijn. Ook nu is Chris Herzog weer bereid om ons het een en ander over de Natuurtuin te vertellen. Na het bezoek aan de Natuurtuin lopen we nog even over de fietsbrug naar het Crescentpark om de oeverzwaluwen in de weer te zien. Houd voor het doorgaan van deze excursie het gastenboek op de website in de gaten. Informatie bij Hans en Anne-Marie Fondse, 0341 557276 of jmfondse@gmail.com.

Zo bloemrijk is de Natuurtuin in Harderwijk in de voorzomer, foto Chris Herzog

Inventarisatie voor Floron in het Kootwijkerveld

dinsdagmorgen 17 mei 2022

Vertrek 8.45 uur Ermelo, 9.00 uur Harderwijk

Informatie elders in dit Linnaeusklokje.

Luisteren naar vogels in de buurt van Kasteel Essenburgh

donderdagavond 19 mei 2022

Vertrek 19.15 uur Ermelo, 19.30 uur Harderwijk

Tijdens deze excursie hopen we de kwartel te horen. Kwartels laten zich maar zelden zien. Het is een beschermde inheemse vogel. Het mannetje kan in de zomer minutenlang in de schemering roepen. Houd het gastenboek op de website in de gaten, want geschikt weer is wel een vereiste. Opgeven voor dinsdag 17 mei bij Hans Fondse, 0341 557276 of jmfondse@gmail.com.

Inventarisatiedag Ermelosche Heide

zaterdag 21 mei 2022

Er zijn activiteiten van 6 tot 23 uur. Zie elders in dit blad.

Egel, foto Wesley Overman

Lezing over kleine zoogdieren

woensdag 25 mei

Aanvang: 20.00 uur in de Kiekmure,
Tesselschadelaan 1, 3842 GA Harderwijk

Een aantal zoogdiersoorten weet makkelijk de publiciteit te halen. Zo is heel Nederland op de hoogte van de terugkeer van de wolf en zijn ook vleermuizen regelmatig in het nieuws. Op 25 mei zetten we daarom graag de minder bekende zoogdieren van Nederland in de spotlights. Eveline van der Jagt van de Zoogdierverseniging vertelt over soorten als wezel, hermelijn, egel, bever, otter en de vele andere zoogdieren die ons land rijk is. Ook kan in het Jaar van de Eikelmuis deze soort natuurlijk niet ontbreken! Hoe gaat het met deze soorten, waar vind je ze, hoe herken je ze en wat doet de Zoogdierverseniging om ze te beschermen?

Eveline van der Jagt is Projectmedewerker Communicatie & Vrijwilligers bij de Zoogdierverseniging. Tijdens haar studie Natuur & Communicatie heeft ze ervaring opgedaan bij diverse andere soortenorganisaties, zoals De Vlinderstichting en Sovon, en zet ze haar passie voor natuur ook in als vrijwilliger. Sinds 2020 houdt ze zich bij de Zoogdierverseniging o.a. bezig met de ondersteuning van vrijwilligers van de NEM meetprogramma's en diverse communicatieve werkzaamheden, zoals social media, nieuwsberichten, symposia en woordvoering.

De avond duurt tot ± 22.00 uur.

Halverwege is er een pauze.

Graag aanmelden vóór 23 mei 2022.

Inlichtingen bij Ati Vijge, 0341 560901

of awvijge@outlook.com

Eikelmuis, foto Wesley Overman

Op de Voorlanden bij het Nuldernauw groeit Duizendguldenkruid, foto Ati Vijge

Fietstocht Delta Schuitenbeek en Zuidelijk Flevoland

zaterdag 28 mei 2022

Vertrek 8.45 uur VVV Ermelo.

Deze fietstocht staat zowel in het teken van vogels als van planten. We fietsen via de Delta Schuitenbeek waar we richting de polder diverse soorten rietvogels kunnen waarnemen, zoals misschien de Grote karekiet of Blauwborst. De Grutto's en de Kieviten hebben waarschijnlijk al jongen die rondscharrelen. We gaan bij Nijkerk de polder Zuid-Flevoland in en we fietsen terug via Zeewolde. Hier bekijken we voor planten de voorlanden bij het Nuldernauw. Duizendguldenkruid en Rietorchis behoren zeker tot de mogelijkheden. Met het fietsveer vanuit Zeewolde terug. Denk aan contant geld. De afstand is ongeveer 30 km. Houd ook het gastenboek op de website in de gaten. Een fietstocht is alleen leuk als het redelijk weer is. Opgeven voor donderdag 26 mei bij Anne-Marie en Hans Fondse, jmfondse@gmail.com of 0341 557276 of 06 12049194.

Beekhuizerzand, foto Martin van Hemert

Wandelen met oog voor de natuur

woensdag 8 juni 2022

Vertrek: 9.00 uur. Fietsbrug aan de Parallelweg bij de Woudstee. Zie het kaartje.

Samen met ervaren wandelaar Emke van Hemert kun je wandelen op elke 2e woensdagochtend van de maand.

De afstand is 10-12 km en we zijn rond 13.00 uur weer terug.

We wandelen hoofdzakelijk over onverharde paden. Natuurlijk staan we onderweg stil bij bijzondere waarnemingen, maar het accent ligt toch op het wandelen.

Kosten: gratis voor KNNV-leden. Voor niet-KNNV-leden zijn de eerste twee keer gratis, maar we verwachten wel dat je daarna lid wordt van de KNNV voor € 31,25 per jaar.

Zelf meenemen: consumpties en drinken, goede wandelschoenen en (regen-)kleding.

Maximum aantal deelnemers per ochtend: 20. Geef je tijdig op via de website want vol=vol.

Informatie bij Emke en Martin van Hemert, wandelen@noordwestveluwe.knnv.nl, 06-44140532.

Als er op het laatste moment iets tussenkomt, wordt dat gemeld in het gastenboek.

Startplaats

Orchideeën en purperreigers in Noordwest-Overijssel

zaterdag 18 juni 2022

Vertrek Ermelo 8.30 uur, Harderwijk 8.45 uur

Vandaag lopen we het Veenweidepad bij Doosje. Rond deze tijd bloeien er langs de route vele bijzondere planten die kenmerkend zijn voor blauwgrasland.

Dit type grasland wordt door bemesting en intensivering van de landbouw steeds zeldzamer. Natuurmonumenten zet alles op alles om dit zeldzame biotoop te behouden en het areaal uit te breiden. We vinden hier vele orchideeën en het zeldzame Moeraskartelblad.

's Middags bezoeken we Vogelkijkhut de Auken, vanwaar we prachtig een kolonie purperreigers kunnen bewonderen. Ook de Roerdomp laat zich soms zien of horen.

Opgeven voor donderdag 16 juni bij Hans en Anne-Marie Fondse, jmfondse@gmail.com of 0341 557276 of 06 12049194.

Zoektocht naar kleine beestjes in het Orderbos

woensdag 22 juni 2022

Vertrek: Harderwijk 13.30 uur, Ermelo 13.30 uur

In het buurt van Garderen liggen enkele veldjes die interessant zijn voor insecten, zoals vlinders, kevers, roofvliegen, wantsen en andere kleine beestjes.

Ook in 2021 gingen we in 2 groepjes op zoek. Het was mooi weer en er waren volop insecten aanwezig. We zagen 14 soorten kevers, waaronder de Gouden tor, het Veelkleurig

hertshooigoudhaantje en diverse snuitkevers. We zagen een aantal nachtvlinders zoals de Oosterse schone, de Gevlamde uil en de Zuringspanner. Verschillend roofvliegen, zoals de Zwarte bladjager en de Borstelroofvlieg, waren met meerdere exemplaren vertegenwoordigd. Ook verschillende lieveheersbeestjes, sprinkhanen en libellen lieten zich zien.

Dit jaar zullen we dit gebied opnieuw bezoeken en kijken wat we nu tegenkomen en dan proberen om gezamenlijk de meeste soorten op naam te brengen.

De zoektocht duurt ongeveer 2½ uur en wordt geleid door Dick Dooyewaard.

Aanmelden uiterlijk 20 juni via de KNNV website of dick.

dooyewaard@gmail.com.

Fietstocht naar de monding van de Hierdense Beek

zaterdag 25 juni 2022

Vertrek 8.45 uur VVV Ermelo, 9.30 uur Natuurtuin Harderwijk Palmbosweg, nabij Fietsbrug.

Tijdens deze fietstocht zullen we diverse punten aandoen om de natuur te bewonderen. Bij de natuurtuin maken we een kort wandelingetje en werpen een blik op de rietlanden. Vervolgens fietsen we richting de monding van de Hierdense Beek, waar we bij de uitzichttoren naar vogels en in de weilanden naar planten kunnen kijken. Vervolgens richting Hulshorst en de Leuvenumse Beek, waar we even stilstaan bij deze prachtige beek en waterval. Vervolgens terug richting Ermelo of Harderwijk. De fietstocht is vanuit Ermelo ongeveer 30 km. Houd ook het gastenboek op de website in de gaten, want redelijk weer is bij fietsen wel prettig.

Opgeven voor donderdag 23 juni bij Hans en Anne-Marie Fondse, jmfondse@gmail.com of 0341 557276 of 06 12049194.

Inventarisatie voor Floron in het Kootwijkerveld

woensdagmorgen 6 juli 2022

Vertrek 8.45 uur Ermelo, 9.00 uur Harderwijk

Informatie elders in dit blad.

Fietstocht naar het Uddelermeer

zaterdag 9 juli 2022

Vertrek 8.45 uur VVV Ermelo, 9.15 uur Schaapskooi Ermelo

Tijdens deze fietstocht komen we over de Ermelosche Heide en het Speulderveld. In dit laatste gebied is qua natuur in brede zin veel te zien en te beleven. Het uiteindelijke doel zijn de pingoruïnes Bleeker Meer en Uddelermeer. Via Elspeet en Staverden, landschappelijk altijd prachtig, terug richting Ermelo of Harderwijk. De fietstocht is vanuit Ermelo ongeveer 30 km. Houd ook het gastenboek op de website in de gaten, alleen bij redelijk weer gaat de fietstocht door.

Opgeven voor donderdag 7 juli bij Hans en Anne-Marie Fondse, jmfondse@gmail.com of 0341 557276 of 06 12049194.

Startplaats

Wandelen met oog voor de natuur

woensdag 13 juli 2022

Vertrek: 9.00 uur. Parkeerplaats Sprielderweg bij Drie. Zie het kaartje. Samen met ervaren wandelaar Emke van Hemert kun je wandelen op elke 2e woensdagochtend van de maand. Bij de inschrijving vragen we of je wilt carpoolen en zo ja, dan regelen we dat met elkaar. Let op de website. De afstand is 10-12 km en we zijn rond 13.00 uur weer terug.

We wandelen hoofdzakelijk over onverharde paden. Natuurlijk staan we onderweg stil bij bijzondere waarnemingen, maar het accent ligt toch op het wandelen.

Kosten: gratis voor KNNV-leden. Voor niet-KNNV-leden zijn de eerste twee keer gratis, maar we verwachten wel dat je daarna lid wordt van de KNNV voor € 31,25 per jaar.

Zelf meenemen: consumpties en drinken, goede wandelschoenen en (regen-)kleding.

Maximum aantal deelnemers per ochtend: 20. Geef je tijdig op via de website want vol=vol.

Informatie bij Emke en Martin van Hemert, wandelen@noordwestveluwe.knnv.nl, 06-44140532.

Als er op het laatste moment iets tussenkomt, wordt dat gemeld in het gastenboek.

De Drieseberg in Drie, foto Martin van Hemert

Een van de schilderachtige plekken in De Leemputten, foto Ati Vijge

De bijzondere flora en fauna van de Leemputten

zaterdagmiddag 30 juli 2022

Vertrek 13.15 uur Ermelo, 13.30 uur vanaf de ingang bij het hek van de Leemputten, komende van de N302 richting Apeldoorn na het nemen van de afslag Leuvenum/Staverden (Garderenseweg) na ongeveer 150 m aan de rechterkant. Het is handig om net aan de andere kant van de N302 te parkeren bij de daar gelegen parkeerplaats voor het Speulderveld. Goede wijn behoeft geen krans. Dat geldt ook voor het uitzonderlijk rijke gebied De Leemputten bij Staverden. We zijn blij dat we ook dit jaar weer toestemming hebben gekregen van de Gemeente Ermelo om dit normaal voor publiek gesloten gebied te bezoeken. Er mogen niet meer dan 20 deelnemers mee en die mogen niet van de door de excursieleider aangegeven route afwijken. Niet van het pad af en niets van de vegetatie op welke wijze dan ook beschadigen. Annemarie Kooistra, die het gebied vele jaren geïnventariseerd heeft, zal ons de mooiste en rijkste plekjes laten zien.

Opgeven voor donderdag 28 juli bij Hans en Anne-Marie Fondse, jmfondse@gmail.com of 0341 557276 of 06 12049194.

Op kale plekken bij de plasjes in De Leemputten kun je Moeraswolfsklauw vinden, foto Ati Vijge

Startpunt

Wandelen met oog voor de natuur

woensdag 10 augustus 2022

Vertrek 9.00 uur. Parkeerplaats bij Speelplaats Stakenberg. Zie het kaartje. Samen met ervaren wandelaar Emke van Hemert kun je wandelen op elke 2e woensdagochtend van de maand. Bij de inschrijving vragen we of je wilt carpoolen en zo ja, dan regelen we dat met elkaar. Let op de website. De afstand is 10-12 km en we zijn rond 13.00 uur weer terug.

We wandelen hoofdzakelijk over onverharde paden. Natuurlijk staan we onderweg stil bij bijzondere waarnemingen, maar het accent ligt toch op het wandelen.

Kosten: gratis voor KNNV-leden. Voor niet-KNNV-leden zijn de eerste twee keer gratis, maar we verwachten wel dat je daarna lid wordt van de KNNV voor € 31,25 per jaar.

Zelf meenemen: consumpties en drinken, goede wandelschoenen en (regen-)kleding.

Maximum aantal deelnemers per ochtend: 20. Geef je tijdig op via de website want vol=vol.

Informatie bij Emke en Martin van Hemert, wandelen@noordwestveluwe.knnv.nl, 06-44140532.

Als er op het laatste moment iets tussenkomt, wordt dat gemeld in het gastenboek.

Stakenberg, foto Martin van Hemert

Struinen door de Sallandse Jungle bij Den Nul

zaterdag 13 augustus 2022

Vertrek Ermelo 8.45 uur, Harderwijk 9.00 uur

Vanuit het informatiecentrum bij Den Nul is een mooie wandeling te maken door de Duursche Waarden. Via een drijfbrug vanuit het bezoekerscentrum gaan we 'de IJssel beleven'. Het natuurontwikkelingsgebied is zeer veelzijdig en bestaat uit moerassen, rivierarmen en bos. Het gebied is rijk aan vogels, die het best te spotten zijn vanaf de uitkijktoren. Er zijn graslanden met flora die speciaal zijn voor de uiterwaarden. Het gebied is bij hoogwater mogelijk moeilijk begaanbaar, dus we moeten vooraf goed informeren wat de mogelijkheden zijn. Zorg in ieder geval voor stevige en waterdichte schoenen. Op de website staat: 'Een bijzonder en waterrijk gebied dat je niet snel zult vergeten'. De wandeling is ca. 8 km lang. Opgeven voor donderdag 11 augustus bij Hans en Anne-Marie Fondse, jmfondse@gmail.com of 0341 557276 of 06 12049194.

Fietstocht naar uitzichttoren Stakenbergweg

zaterdag 20 augustus 2022

Vertrek 8.45 uur VVV Ermelo, 9.15 uur

Op de hei is de fraaie rups van de Nachtpauw-oog te vinden, foto Ati Vijge

In het Speulderveld vliegen een paar soorten Blauwtjes. Dit exemplaar is net ontpopt, foto Ati Vijge.

Hotel van der Valk, Harderwijk
We maken een fietstocht langs het Beekhuizerzand, waar vaak leuke vogelwaarnemingen te doen zijn. Verder door het bos naar Hulshorst en vandaar via het bos naar de uitzichttoren aan de Stakenbergweg. Hier heb je een prachtig uitzicht over de Elspeetse Heide, die dan waarschijnlijk nog volop bloeit. Vanaf de Stakenbergweg terug via Leuvenum. De Stakenbergweg is van oudsher rijk aan leuke planten. Vanuit Leuvenum terug richting Ermelo of Harderwijk. De fietstocht is ongeveer 30 km lang. Houd voor het doorgaan van deze fietstocht het gastenboek op de website in de gaten. Fietsen met slecht weer is niet prettig.

Opgeven voor donderdag 18 augustus bij Hans en Anne-Marie Fondse, jmfondse@gmail.com of 0341 557276 of 06 12049194.

Vlinder-/insectenwandeling op het Speulderveld

woensdag 24 augustus 2022

Vertrek: Harderwijk 13.45 uur, Ermelo 13.45 uur

Het Speulderveld is een voor ons bekende locatie. Grotendeels droge heide met een vochtig gedeelte waar o.a. de Klokjesgentiaan bloeit. Hierop zijn in deze tijd vaak de eitjes van het Gentiaanblauwtje te vinden. Voor een deel zijn hier dezelfde planten en

insecten te zien als in de Leemputten bij Staverden, maar dit gebied is vrij toegankelijk. Op 24 augustus 2021 zagen we hier een groot aantal Pluimvoetbijen bij hun holletjes in het zand. Ook zagen we 6 soorten dagvlinders en 4 soorten nachtvinders en we vonden rupsen van o.a. de Peper-en-zoutvlinder en van het Kameeltje. Bijzonder was die dag de indrukwekkende Hoornaarroofvlieg. Dit jaar zullen we het Speulderveld opnieuw bezoeken en kijken wat we nu tegenkomen en dan proberen we om gezamenlijk de meeste soorten op naam te brengen.

De excursie duurt ongeveer 2½ uur en wordt geleid door Dick Dooyewaard. Aanmelden uiterlijk 22 augustus via de KNNV website of dick.dooyewaard@gmail.com.

Wandeling Koppelsprengen en Salamandergat bij Beekbergen

zaterdag 27 augustus 2022

Vertrek Ermelo 9.15 uur, Harderwijk 9.00 uur, bezoekerscentrum Het Leesten, 7339 GG Beekbergen, 9.50 uur
Deze wandeling voert door een kenmerkend Oost-Veluws landschap. Bossen en heide, opgestuwde heuvels en (smeltwater)dalen. Geen zandverstuivingen maar hier wel zandafgravingen en grindkuilen. Dat onder die droge zandgronden een grote waterbel aanwezig is, blijkt uit de aanwezigheid van zogeheten sprengkoppen waar dat heldere water 'afgetapt' werd om watermolens aan te drijven en papier te maken. Waarschijnlijk bloeit de heide. De wandeling is 8 km en gaat over goed begaanbare maar onverharde zandpaden, stevig schoeisel is daarom aanbevolen.

Graag opgeven via de knop op de website. Voor meer informatie: Volkert Bakker, 0341 424293 of voorzitter@noordwestveluwe.knnv.nl.

Op zoek naar Parnassia en Klokjesgentiaan bij Stichtse Brug en Groeve Oostermeent

dinsdag 30 augustus 2022

Vertrek 9.00 uur Ermelo en 9.15 uur Harderwijk
Het voorland bij de Stichtse Brug is

In de Groeve Oostermeent kunnen we op vochtige plekken Zonnedaauw vinden, foto Ati Vijge.

onder plantenliefhebbers vermaard. In dit relatief kleine gebied zijn veel ecologische overgangen te vinden. Je vindt hier flora van kalkrijke vochtige duinvalleien naast de flora van vochtige heide. Maar ook planten van brak moeras en droge graslanden zijn hier te vinden. Dit alles leidt tot een uitzonderlijk rijke plantengroei met op het groene strand veel Parnassia. Helaas staat dit bijzondere gebied onder druk door de toenemende recreatie. In de nazomer kun je er ook bijzondere paddenstoelen vinden, zoals de felgekleurde vuurzwammetjes en wasplaten. In de nabijgelegen Groeve Oostermeent kunnen we Zonnedaauw en Klokjesgentiaan vinden.

De excursie gaat over de lunchpauze heen en zal rond 14.00 uur beëindigd zijn.

Opgeven voor donderdag 28 augustus bij Hans en Anne-Marie Fondse, jmfondse@gmail.com of 0341 557276 of 06 12049194.

Talrijk komt Parnassia voor op het groene strand bij de Stichtse Brug, foto Ati Vijge.

Inventarisatie voor Floron in het Kootwijkerveld

maandagmorgen 5 september 2022

Vertrek Ermelo 8.45 uur, Harderwijk 9.00 uur
Informatie elders in dit blad.

Indien onbestelbaar:
F. Eibrink, Operadreef 52, 3845 GP Harderwijk

Inhoud

Van de Bestuurstafel	2
Bestuur en Werkgroepen	3
Benoeming erelid	4
Wandelen met oog voor de natuur	4
Verslagen	5
Werkgroepen	6
KNNV fietstochten, een nieuw initiatief	7
Dag van de hei en de bij	8
Amfibieënoverzetactie 2022	9
Uit de oude doos	10
Excursies en avonden	11
Agenda	16

Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging
Afdeling Noordwest-Veluwe
Opgericht 10 mei 1971
Secr.: secretaris@noordwestveluwe.knnv.nl
Sperwerhof 14
3853BV Ermelo
KNNV-website: www.knnv.nl/noordwestveluwe

Agenda

mei

maandag	9	Fietstocht Horst en Telgt, Steenuilen
dinsdag	10	Fotografiewerkgroep avond
woensdag	11	Wandelen met oog voor de natuur
donderdag	12	Plantenexcursie middag Natuurtuin Harderwijk
zaterdag	14	Fotografiewerkgroep buiten fotograferen
dinsdag	17	Inventarisatie ochtend Witte-vlekkenplan Floron
donderdag	19	Vogelexcursie avond Essenburgh, Kwartels
zaterdag	21	Inventarisatiedag Ermelosche Heide
woensdag	25	Lezing avond over kleine zoogdieren
zaterdag	28	Fietstocht Delta Schuitenbeek en Zuid-Flevoland

juni

woensdag	8	Wandelen met oog voor de natuur
zaterdag	18	Planten- en vogelexcursie Noordwest-Overijssel
woensdag	22	Zoektocht kleine beestjes Orderbos
zaterdag	25	Fietstocht vogels en planten Hierdense Beek
dinsdag	28	Fotografiewerkgroep avond
donderdag	30	Vlinderexcursie ochtend Gortel Bosparemoervlinder

juli

zaterdag	2	Fotografiewerkgroep buiten fotograferen
woensdag	6	Inventarisatie ochtend Witte-vlekkenplan Floron
donderdag	7	Reservedatum voor 30 juni
zaterdag	9	Fietstocht vogels en planten Uddelermeer
woensdag	13	Wandelen met oog voor de natuur
zaterdag	30	Planten- en insectenexcursie De Leemputten

augustus

zaterdag	6	Vlinderexcursie Groote Peel
woensdag	10	Wandelen met oog voor de natuur
zaterdag	13	Reservedatum voor 6 augustus
zaterdag	13	Plantenexcursie Fortmond en IJsselgebied
zaterdag	20	Fietstocht vogels en planten Stakenberg
woensdag	24	Natuurwandeling insecten en planten Speulderveld
zaterdag	27	Wandeling bij Beekbergen
dinsdag	30	Plantenexcursie Stichtse Brug e.a.